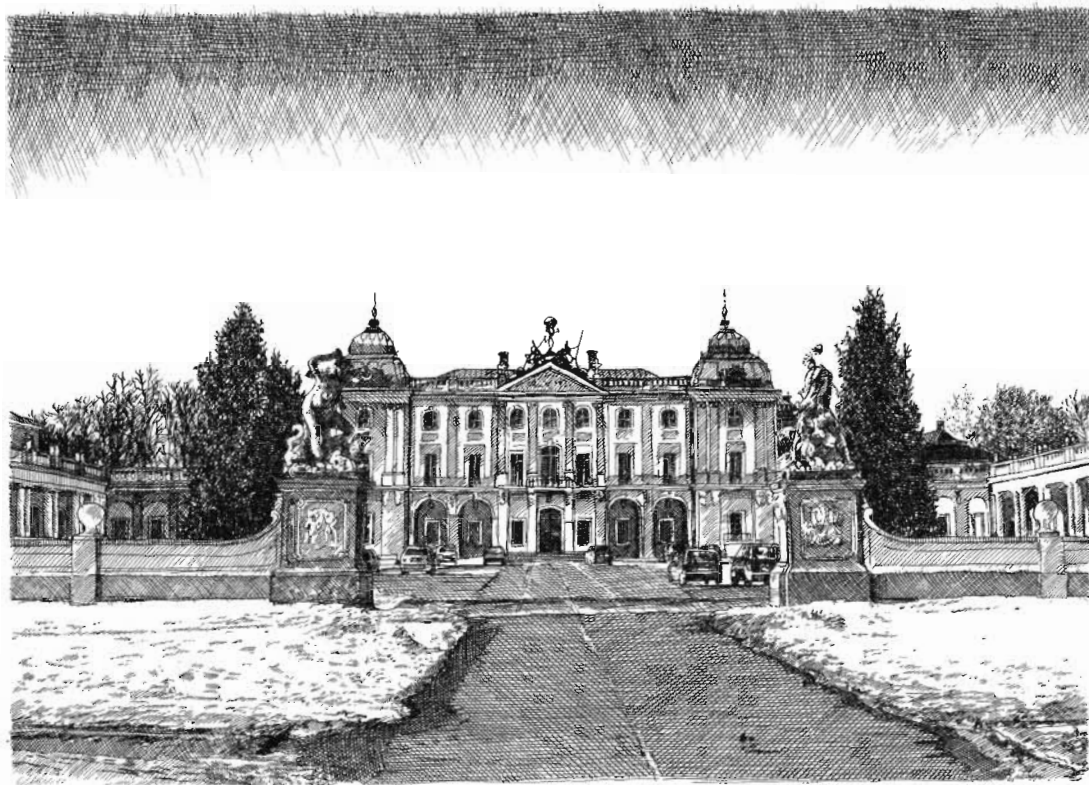

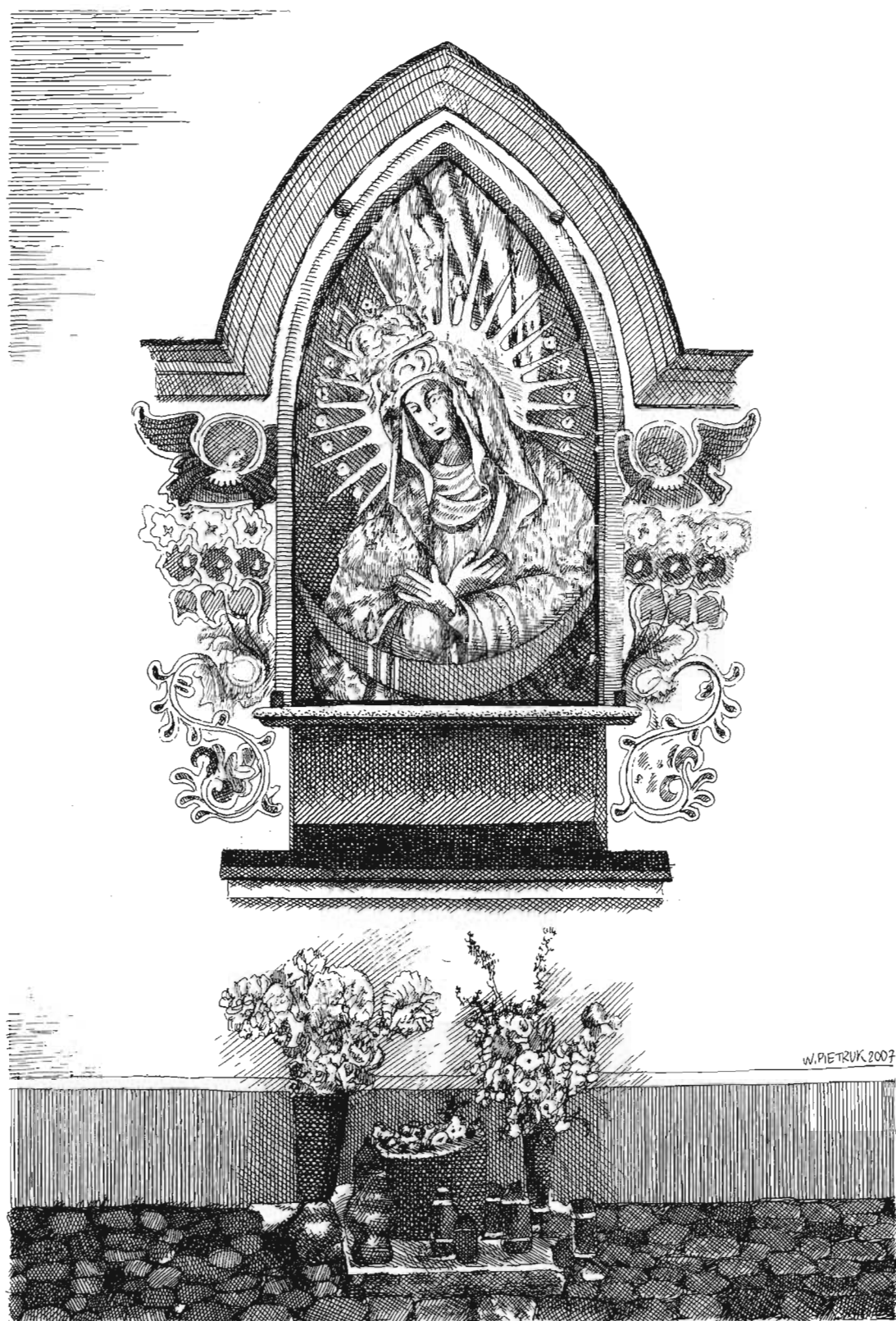
PAŁAC BRANICKICH

SIEDZIBA AKADEMII MEDYCZNEJ W BIAŁYMSTOKU

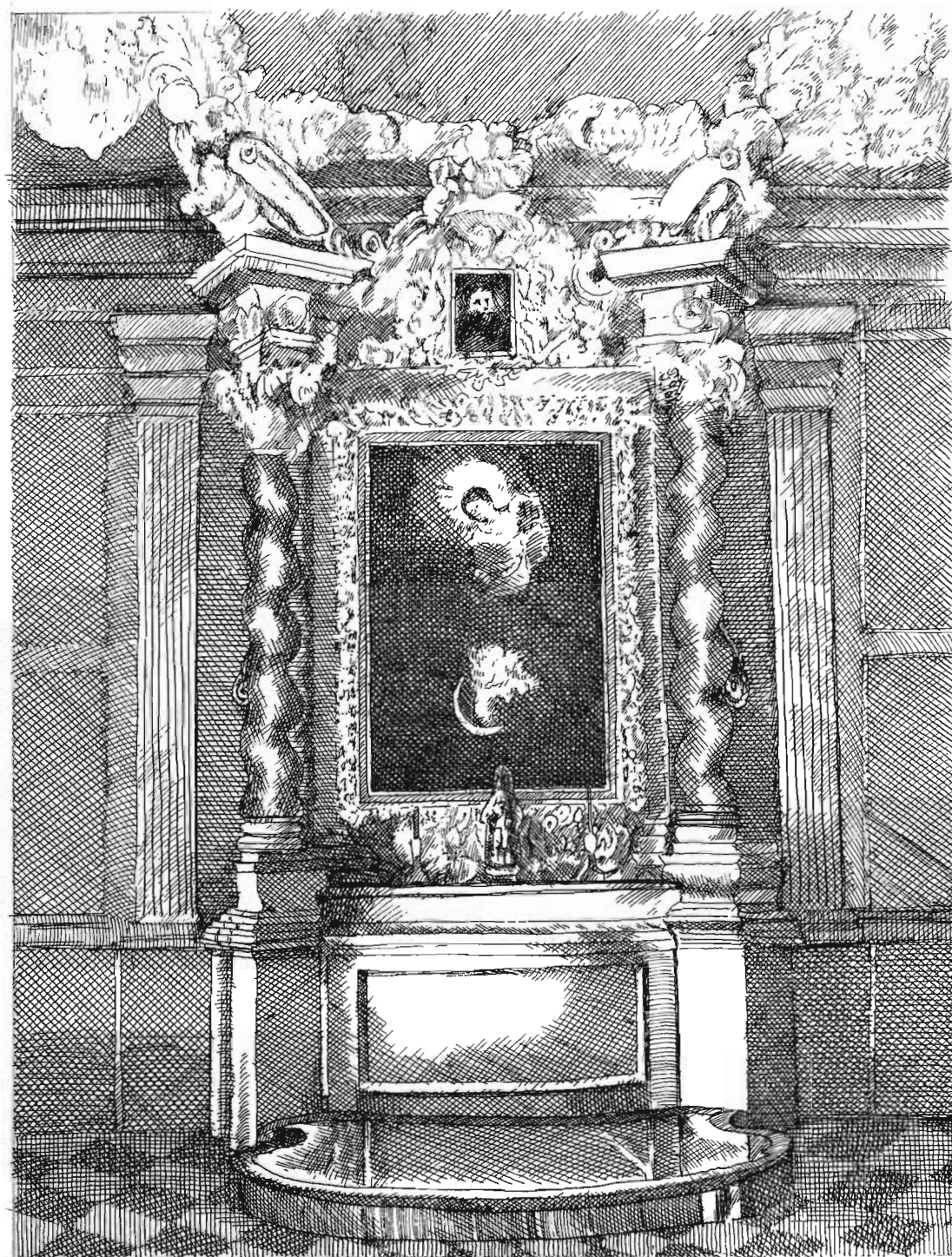
*W rysunkach
Władysława Pietruka*

Widok na Bramę Wielką Pałacu Branickich
View of Branicki Palace's Grand Gate

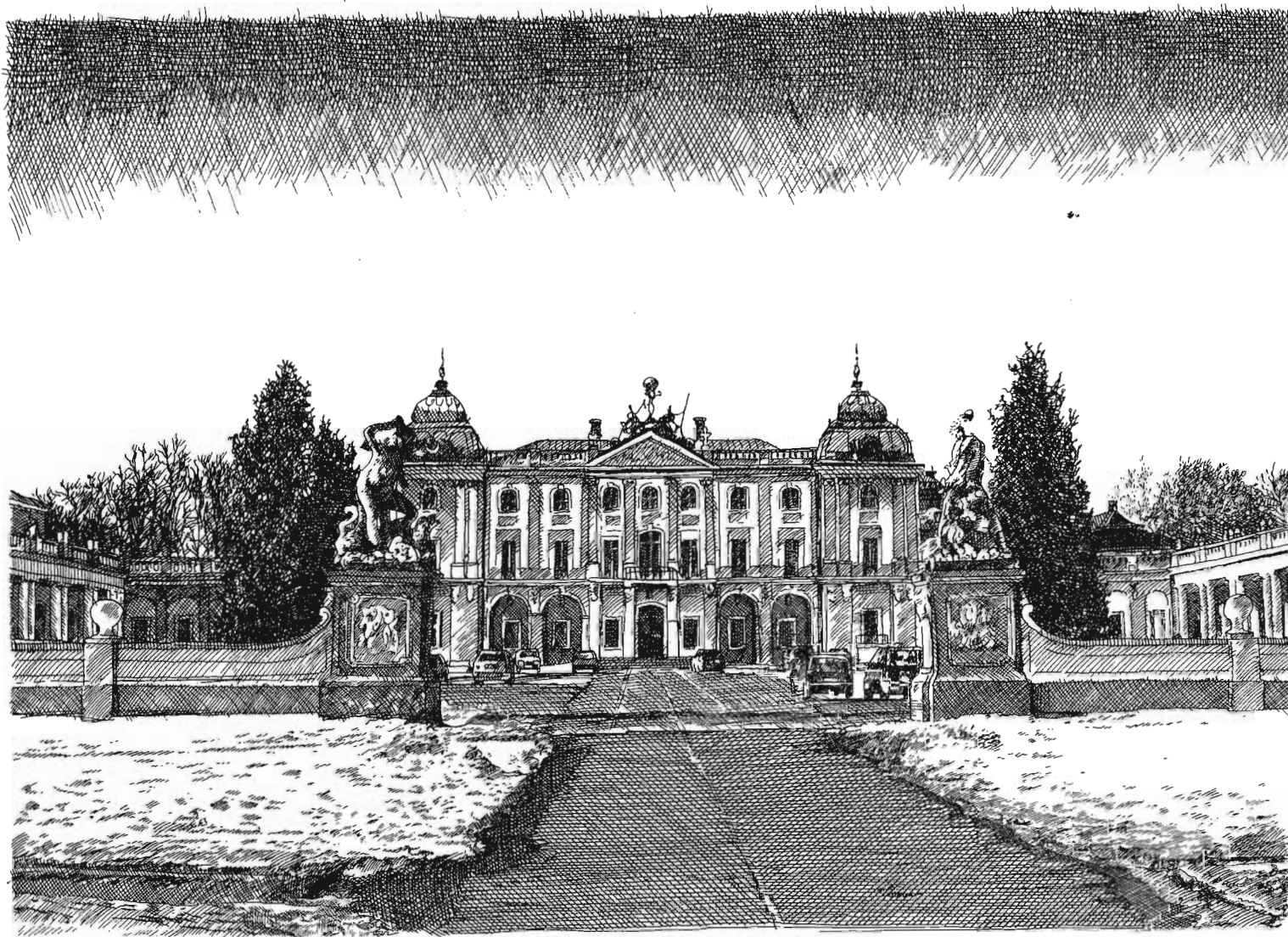
Fragment Kaplicy Parkowej
A fragment of Park Chapel

Wnętrze Kaplicy Pałacowej
Interior of Palace Chapel

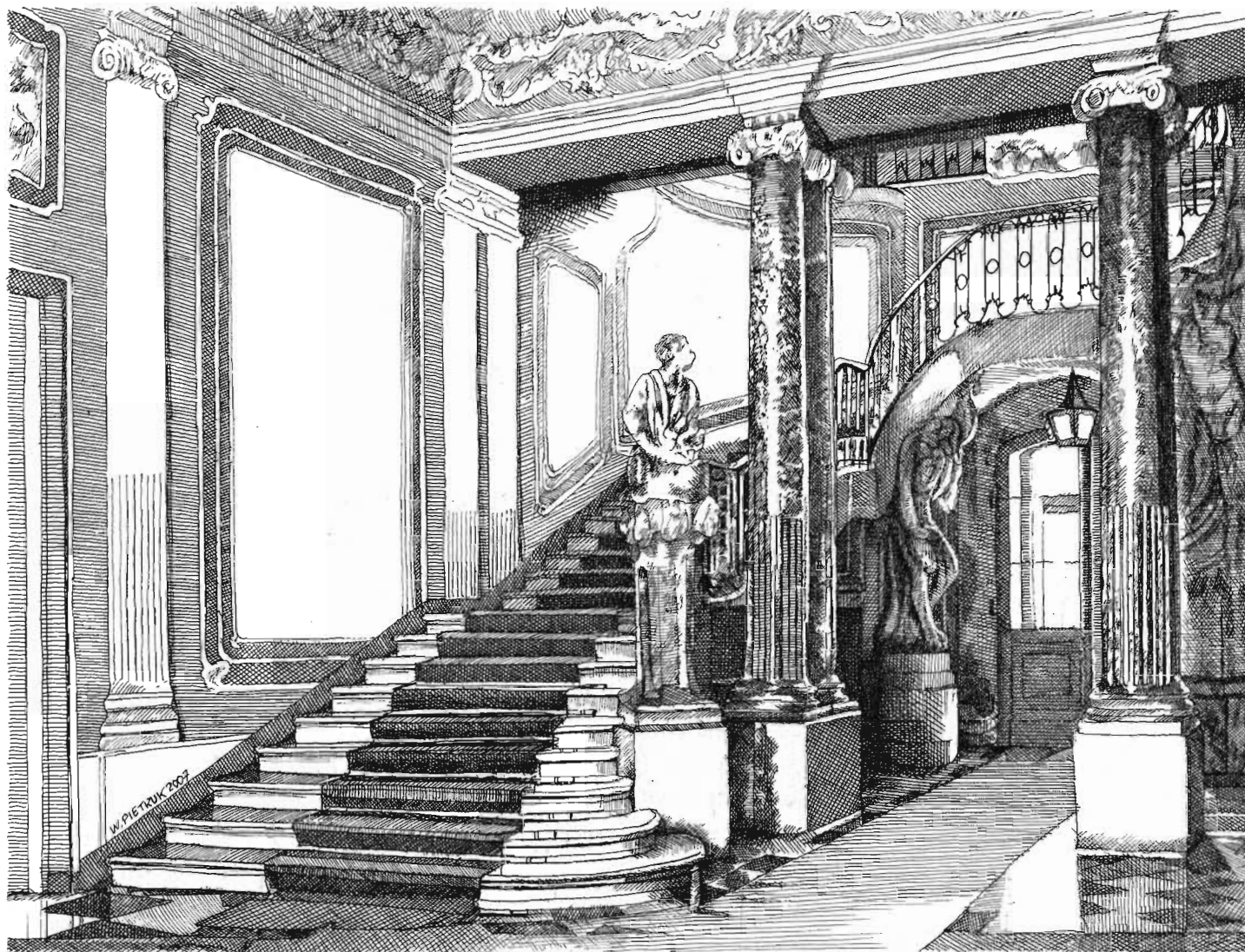
Fragment Bramy Dziedzińca Honorowego z posągiem Herkulesa
A fragment of the Gate of the Courtyard of Honour with the statue of Hercules

Widok na Pałac Branickich z Dziedzińca Wstępnego
View of Branicki Palace from the Entrance Courtyard

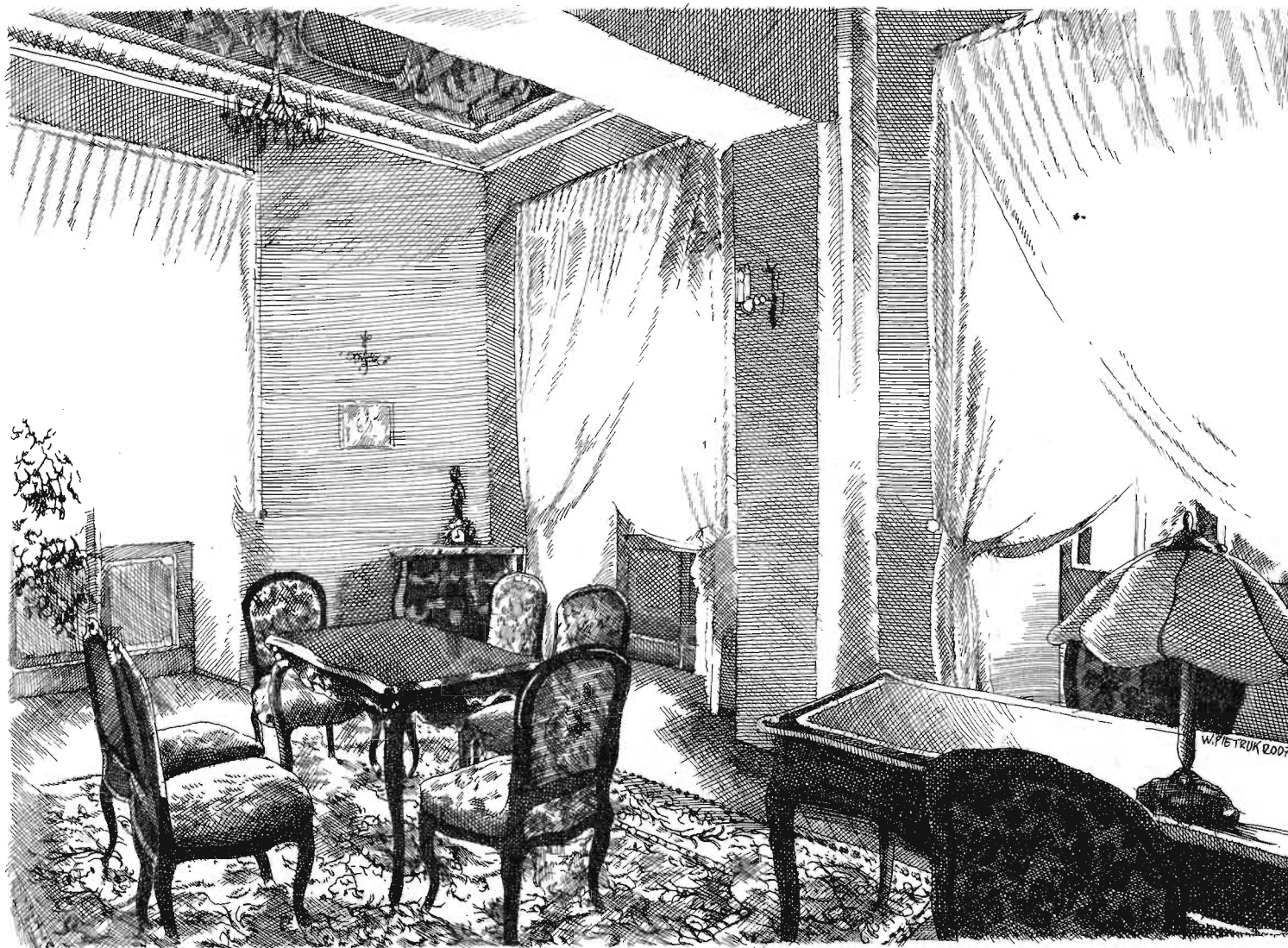
Widok na Park Pałacowy przez bramę
View of Palace Park through the Gate

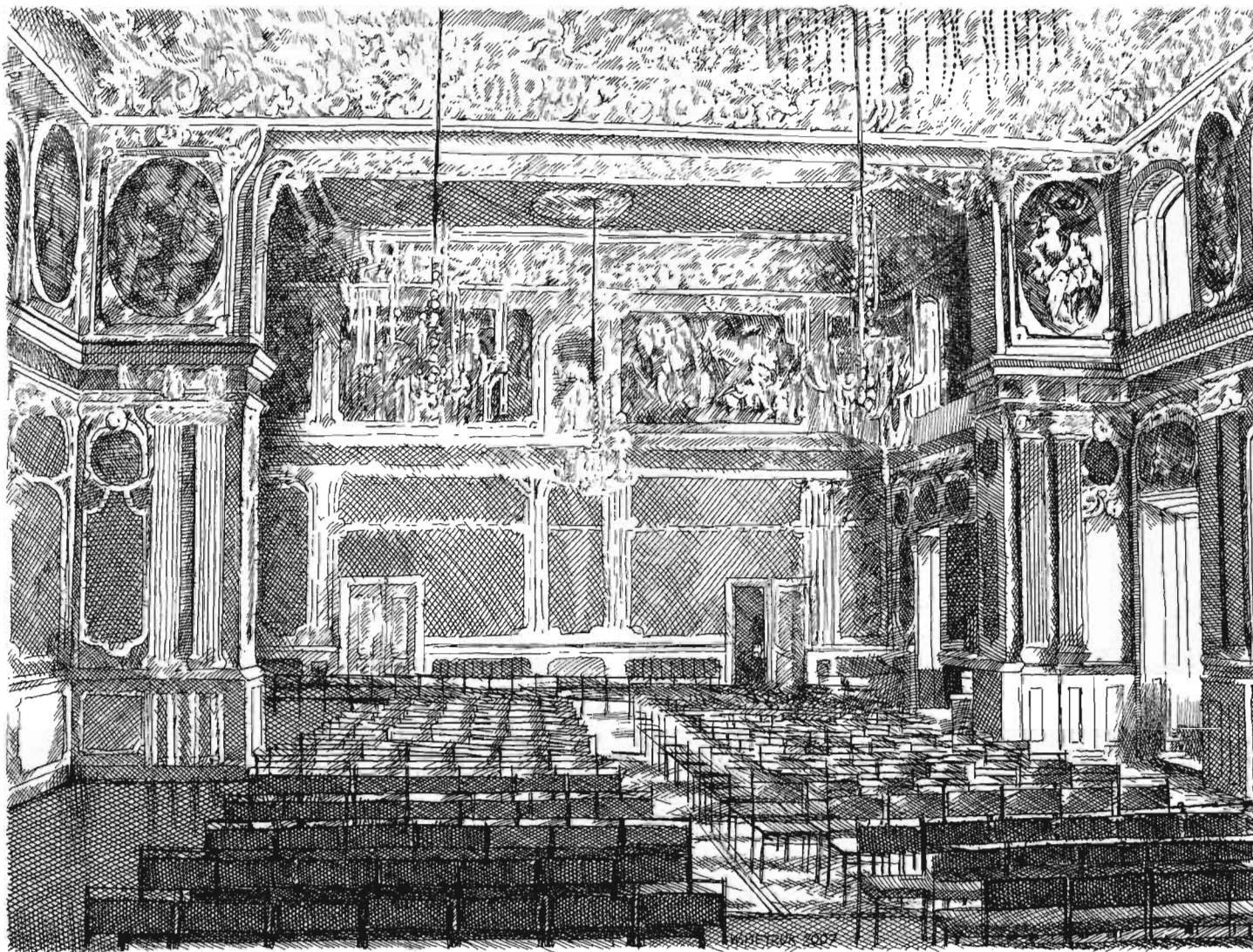
Pałac Branickich. Westybul ze schodami i rzeźbami Rotatora i Atlanta
Branicki Palace. Vestibule with stairs and sculptures of Rotator and Atlant

Most na kanale ogrodowym
Bridge over the garden water canal

Gabinet Rektora Akademii Medycznej
Medical University, Rector's study

Pałac Branickich. Aula Magna Akademii Medycznej
Branicki Palace. Aula Magna of Medical University

Pałac Branickich zimą
Branicki Palace in winter

Pałac Branickich jest jedną z najlepiej zachowanych późno-barokowych rezydencji magnackich na ziemiach Rzeczypospolitej. Należy do najstarszych zabytków Białegostoku.

Przekazy legendarne wiążą ustanowienie grodu nad Białką z księciem litewskim Gedyminem. Pod koniec XVI wieku Piotr Wiesiołowski wybudował tu zamek obronny z dwiema kondygnacjami, umocnieniami ziemnymi i fosą.

Dobra białostockie przypadły Stefanowi Czarnieckiemu za zasługi położone w wojnie ze Szwedami i następnie jego córce Katarzynie, żonie hetmana Jana Klemensa Branickiego.

W XVIII wieku przypada szczyt świetności rezydencji, którą projektował, przebudował i nadzorował holenderski architekt Tylman z Gameren. W ten sposób Branicki zbudowali jeden z najświetniejszych pałaców barokowych zwanym „Wersalem Podlaskim”. Dopelnieniem tego były ogrody pałacowe, zwierzyńiec, baseny z fontannami, kanały i mosty.

Branicki byli mecenasami nauki i sztuki. W 1754 roku hetman założył przy pałacu pierwszą w Polsce uczelnię wojskową – Szkołę Budownictwa i Inżynierii. Przyjmowano znakomitych artystów, poetów, funkcjonował teatr, orkiestra dworska i zespoły baletowe.

W pałacu gościli królowie polscy August II, III, Stanisław August, cesarz rzymsko-niemiecki Józef II, Ludwik XVIII.

W czasie II wojny światowej obiekt został prawie doszczętnie zniszczony. Odbudowany w latach 1946-1969. Architektura nawiązuje do stanu z XVIII wieku – swojej pierwotnej świetności.

Aktualnie pałac stanowi siedzibę władz Akademii Medycznej w Białymstoku, którą powołano w 1950 roku. Uczelnia jest godnym gospodarzem obiektu. W uczelni funkcjonują: Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologii, Wydział Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia oraz Wydział Farmaceutyczny. Nauczanie studentów i pracę naukową realizuje 57 zakładów podstawowych nauk medycznych, 44 kliniki, 4 studia. Uczelnia zatrudnia 91 profesorów, 85 doktorów habilitowanych i 523 pozostałych nauczycieli akademickich. W historii uczelni uzyskało tytuł profesora prawie 200 jej pracowników, 255 stopień naukowy doktora habilitowanego a stopień doktora 1586 osób. Ponad 30 absolwentów uczelni, profesorów i doktorów habilitowanych pełni kierownicze funkcje w innych uczelniach medycznych w kraju i za granicą.

Można stwierdzić, że obecny gospodarz pałacu – Akademia Medyczna godnie kontynuuje misję mecenasa kultury i nauki, którą rozwijał przed laty hetman Jan Klemens Branicki.

Oprac. Stefan Sobaniec

Branicki Palace is one of the best preserved late Baroque magnate residences in the Republic of Poland. It is the oldest monument in Białystok.

According to legends the city on the Bialka river was founded by Lithuanian Duke Gedymin. At the end of XVI century Piotr Wiesiołowski built there a two storey defensive castle with ground fortifications and a moat.

Białystok property was given to Stefan Czarniecki for his services in the war against Sweden, and then to his daughter Catherine, Hetman Jan Klemens Branicki's wife.

XVIII century is the time of the residence splendour, which was designed, rebuilt and supervised by a Dutch architect Tylman of Gameren. This way the Branicki built one of the most magnificent Baroque palaces known as “Versailles of Podlasie”. It was further crowned by Palace Gardens, Orangery, pools with fountains, canals and bridges.

The Branicki were patrons of science and art. In 1754 Hetman founded the first Jesuit military university in Poland – School of Building Construction and Engineering. Outstanding artists and poets were welcomed, moreover, theatre, court orchestra and ballet ensembles performed in the Palace.

Polish kings August II, III, Stanisław August, Roman-German Emperor Joseph II and Louis XVIII were received at the Palace.

During the II World War the mansion was almost entirely destroyed. It was rebuilt in 1946-1969. The architecture makes reference to the state of XVIII century – the time of its original magnificence. *

At present the Palace houses Medical University in Białystok, which was established in 1950. The University is a stately host to the Palace. The University's faculties include: Faculty of Medicine with a Division of Stomatology, Faculty of Nursing and Health Protection and Faculty of Pharmacy. 57 Departments of Basic Medical Sciences, 44 Teaching Hospitals and 4 Study Centers educate students and carry out scientific research. The University employs 91 professors, 85 associate professors and 523 other academic teachers. In the University's history almost 200 employees were awarded Professor degree, 255 – Doctor Habilitated Degree, and 1586 – Doctor Degree. Over 30 graduates of the University, professors and associate professors manage other medical universities in Poland and abroad.

We can say that the present host to the Palace – Medical University, stately continues a mission of culture and art patronage in the past developed by Hetman Jan Klemens Branicki.